

Opinia
Krajowej Izby Gospodarczej
do projektu ustawy
o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych
ustaw, tzw. wakacje składkowe
(projekt z 22 stycznia 2024 r., RCL UA1)

Krajowa Izba Gospodarcza negatywnie ocenia zaproponowane rozwiązanie i wnosi o wycofanie Projektu z dalszych prac legislacyjnych.

Projektodawca słusznie zdiagnozował część problemów polskich przedsiębiorców funkcjonujących w formie jednoosobowych działalności gospodarczych, jednocześnie nie próbuje rozwiązać istoty problemu, a jedynie uruchomić kolejny transfer środków, noszący znamiona powszechnego rozdawnictwa w wysokości 2,5 mld zł rocznie.

Przed wszystkim należy wskazać rażąco demoralizujący i bezcelowy mechanizm, który umożliwia skorzystanie z rozwiązania każdemu przedsiębiorcy spełniającemu kryteria formalne. Projektodawca w uzasadnieniu i OSR wskazuje na rosnącą liczbę zawieszanych i likwidowanych jednoosobowych działalności, a jednocześnie chce objąć tym dofinansowaniem wszystkich, bez względu na ich sytuację finansową. Powyższe oznacza, że praktycznie każdy uprawniony przedsiębiorca złoży wniosek o tzw. wakacje składkowe, analogicznie jak podczas pandemii COVID-19 prawie każdy z nich złożył wniosek o bezzwrotną pożyczkę w wysokości 5000 złotych. Pandemia istotnie zachwiała konkurencyjnością na rynku, również przez utrzymywanie miejsc pracy w działalnościach w trudnej sytuacji rynkowej. O ile w pandemii takie działanie można było uzasadnić interesem publicznym, o tyle obecnie, przy wzroście PKB za 2023 r. w wysokości 0,2% i bardzo niskim poziomie bezrobocia, sztuczne zasilanie MŚP kapitałem pochodzącym ze środków publicznych nie znajduje podstaw.

Zaproponowane rozwiązanie, w zależności od etapu rozwoju płatnika składek (w praktyce okresu, przez jaki prowadził działalność) pozwoli mu zaoszczędzić od ok. 280 zł rocznie do ok. 1400 zł rocznie (odpowiednio 23 zł i 116 zł miesięcznie). Odnosząc to do skali i dojrzałości prowadzonej działalności, kwota 23 zł miesięczne dla przedsiębiorcy

Krajowa Izba Gospodarcza

ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa, tel.: +48 (22) 630 96 00, e-mail: kig@kig.pl, www.kig.pl

w pierwszych latach funkcjonowania i nieco ponad 100 zł miesięcznie dla przedsiębiorcy, który utracił już możliwość opłacania składek na ubezpieczenia społeczne na preferencyjnych zasadach nie jest istotnym czynnikiem ekonomicznym wpływającym na skłonność do dalszego prowadzenia działalności.

Porównując z kolei korzyść jednostkowego przedsiębiorcy z wysokością środków publicznych, jakie będą musiały być wydatkowane na ten cel (2 500 000 000 zł rocznie; 208 000 000 zł miesięcznie) trzeba wskazać, że Projekt umożliwi skrajnie nieefektywne wydatkowanie środków z budżetu państwa (pochodzących z podatków obywateli i przedsiębiorców).

Istnieje również realna groźba, że państwo nie dysponuje tymi środkami i w istocie „opłacenie składki” przez budżet państwa będzie polegało wyłącznie na odpowiednim zapisie księgowym ubezpieczonego, a w zakresie, w którym środki będą musiały być realnie wpłacone (składka ewidencjonowana na subkoncie) budżet liczy na ściągnięcie tych sum w postaci podatku VAT i dochodowego od nieznacznie podwyższonej konsumpcji. To oznacza, że rozwiązanie zaproponowane w imię źle rozumianej realizacji obietnic z kampanii wyborczej pogorszy w przyszłości kondycję Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w skrócie Projektodawca częściowo skredytuje Projekt kosztem konieczności większego zadłużenia systemu emerytalnego w przyszłości.

Mikroprzedsiębiorcy działający w formie jednoosobowej działalności gospodarczej korzystają z szeregu przywilejów i ulg, również w zakresie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, co z resztą zaważa sam Projektodawca w uzasadnieniu do Projektu. Jeżeli w początkowym okresie działalności przedsiębiorca nie jest w stanie zbudować podstaw finansowych w takim wymiarze, żeby było go stać na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne, to albo model działalności jest niewłaściwy, albo cały system pobierania składek na ubezpieczenia społeczne od przedsiębiorców jest błędnie skonstruowany.

W tym też zakresie – pogłębionej analizie systemu zabezpieczenia społecznego – Rząd i Sejm powinny skierować swoje wysiłki. Sektor polskich jednoosobowych działalności gospodarczych jest specyficzny na tle innych krajów UE. Są to działalności mocno rozdrobnione, słabe ekonomicznie i nieinwestujące w rozwój. To ci przedsiębiorcy (często świadczący usługi dla jednego kontrahenta) najczęściej zgłaszają problemy z płynnością

i wysokością danin publicznoprawnych. Jednocześnie zmianę tego stanu utrudnia również możliwość bezterminowego zawieszenia działalności.

Najprostszym rozwiązaniem w okresie spadającej liczby jednoosobowych działalności gospodarczych jest pozwolić im zakończyć funkcjonowanie i skoncentrować się na systemowej pomocy dla rentownych, tak aby mogły się dalej rozwijać.

Notujemy od kilku lat stabilny, bardzo niski poziom bezrobocia w Polsce, z jednoczesną nadpodażą miejsc pracy. Dla przedsiębiorców, którzy zatrudniają pracowników i co miesiąc muszą za nich opłacać składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne Projekt nie przynosi żadnych realnych korzyści, co więcej, osłabia ich pozycję rynkową, obniżając koszty działalności wybranej grupie konkurentów.

Środki, które Projektodawca planuje przeznaczyć na nieefektywne rozdawnictwo społeczne, powinny posłużyć sfinansowaniu systemu szkoleń dla młodzieży i osób zamykających swoje nierentowne jednoosobowe działalności gospodarcze. Powinny to być systemowe rozwiązania edukacyjne zmniejszające deficyt pracowników w kluczowych dla polskiej gospodarki branżach.

Jednocześnie Projektodawca powinien skoncentrować się na poprawie otoczenia legislacyjnego i efektywności aparatu administracyjnego oraz sądownictwa, co w o wiele większym stopniu wpłynie na obniżenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. To z kolei przełoży się na większą przeżywalność przedsiębiorstw i skłonność obywateli do pracy na własny rachunek i rozwoju swoich firm.

Warszawa, 31 stycznia 2024 roku